

Disse forskelligheder bliver endnu større, når man som her har at gøre med samhandelen med en begrænset gruppe lande, hvor der fra tilfælde til tilfælde er stor forskel på den andel, som hvert enkelt medlemslands samhandel med de øvrige lande indenfor gruppen udgør af landets totale udenrigshandel.

En given „liberaliseringsprocent“ betyder ikke det samme for de enkelte lande. Det ville efter vor mening være misvisende at anvende en fælles procent ved bedømmelsen af de bidrag til europæisk økonomisk samarbejde, som ydes af hvert medlemsland.

Det vil muligvis dertil blive sagt, at den nettovirkning, som liberaliseringen af handelen vil have på betalingsbalancen, kan antages at blive meget lille, fordi mulige stigninger i importudgifterne kan ventes opvejet af øgede eksportindtægter. Efter min mening kan denne tankegang muligvis være rigtig udfra et helhedssynspunkt, men betingelserne vil utvivlsomt variere fra land til land. Hvis bestræbelserne for at øge eksporten til dollarområdet, som vi håber, krones med held, vil dette muligvis medføre, at indtægterne fra eksporten til medlemslandene mindskes i højst forskellig grad.

Hertil kommer, at der for et land som Danmark, der ikke har nogen vanskelighed ved at afsætte sin eksport, og for hvem en produktionsforøgelse frem for alt er afhængig af større forsyninger af råmaterialer fra dollarområdet, er ringe grund til at tro, at handelens liberalisering vil føre til en øget eksport til andre medlemslande, medens der på den anden side kan komme forøgelse af importen fra disse. Dette ville betyde et pres på betalingsbalancen som helhed og ville muligvis medføre, at Danmarks udenlandske købekraft blev anvendt på en måde, som er mindre egnet til at tjene genopbygningens interesser.

Intet land har råd til at sætte sin økonomiske stabilitet på spil. Dette synspunkt må efter min opfattelse være blevet anerkendt ved undtagelsesbestemmelserne i artikel 6. Situationen er særlig farlig for lande, der som Danmark har meget små valutareserver. Forstyrres stabiliteten i den danske økonomi, kan det gå ud over bestræbelserne for at opretholde et højt beskæftigelsesniveau, der er af grundlæggende betydning for den sociale og politiske stabilitet.

Jeg tror, at alle de lande, der er repræsenteret her, vil erkende betydningen af denne betragtning, som også er udtrykt i formålsbestemmelserne i organisationens statutter og i en række andre internationale overenskomster såsom Havana-chartret, til hvilket der blev henvist i rådsbeslutningen af 4. juli 1949. Efter den danske regerings mening må der tillægges dette spørgsmål fornøden vægt ved afgørelsen af, hvilke liberaliseringsforanstaltninger der til enhver tid er mulige.

Et andet moment, som påvirker nogle landes evne til at liberalisere handelen, er den omstændighed, at visse andre lande kræver højere priser for vigtige råmaterialer ved salg til udlandet end på hjemmemarkedet. Uden lige adgang til råmaterialer kan der ikke skabes konkurrence på lige fod. Dette dobbeltprissystem stiller industrien i de lande, som importerer de pågældende varer, væsentligt dårligere end industrien i de lande, som producerer de pågældende råmaterialer. Jeg bemærkede med særlig interesse, at mr. Hoffman fremhævede dette spørgsmål. Danmark føler ulemperne ved denne praksis i ganske særlig grad, fordi vi er tvunget til at importere næsten alle vore råmaterialer og alt vort brændsel. Vi har med stor beklagelse bemærket, at Storbritanniens eksportpriser for kul i modstrid med, hvad vi havde grund til at vente, er blevet forhøjet betydeligt for få dage siden.

Toldsatserne er også en vigtig faktor, som muligvis vil gøre en sammenligning mellem de forskellige landes bestræbelser vanskelig. Det er utvivlsomt lettere for et land med høje toldsatser at afskaffe kvantitative restriktioner i det foreslåede omfang, end det er for et land med lave toldsatser. Danmark er blandt de lande, der har de laveste satser.

Dette er nogle af de betragtninger, som min regering måtte lægge til grund ved udarbejdelsen af de lister, som nu er indgivet til organisationen, og det er på dette grundlag, de må bedømmes.

Det er også ud fra disse betragtninger, at min regering må overveje det forslag, som vi modtog i forgårs. Under henvisning til forslaget rækkervidde foreslår min regering, at vi får tid til at overveje dets konsekvenser, og, såfremt det skulle være nødvendigt, forelægge sagen for rigsdagen, forinden vi tager stilling til det.